

Příloha 7: Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Ekonomicko-správní fakulta
Habilitační obor	Hospodářská politika
Uchazeč	Ing. Vladimír Žítek, Ph.D.
Pracoviště	Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity
Habilitační práce	Regionální inovační systémy českých krajů: parametry a politika
Oponent	prof. Ing. Jozef Tvrdoň, PhD.
Pracoviště	Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave

Text posudku

Predložená habilitační práca sa zaobrá teoretickými i praktickými problémami regionálnych inovačných systémov. V súčasných podmienkach tieto systémy majú významnú úlohu pri raste konkurencieschopnosti i na regionálnej úrovni. Osobitný význam má oblast regionálnych inovačných systémov v období kedy vývoj myslenia o priestore v posledním období sa snaží vysvetli a popísat' priestor v reálnych súvislostiach rozvoja, čo je príspevok novej teórie rastu a endogénnych teórií. Z tohto pohľadu pokladám predloženú habilitační prácu za významnú predovšetkým z hľadiska transformácie nových teoretických poznatkov do regionálnej praxe, Habilitačná práca má logickú štruktúru, okrem úvodu a záveru, použitej literatúry a prílohy ju tvorí sedem ďažiskových kapitol.

Stav poznania v oblasti skúmanej problematiky je obsiahnutý v prvých štyroch kapitolách. Prvá kapitola je zameraná na teoretické vymedzenie inovácií jednak všeobecne a osobitne v regionálnom prostredí. Pozitívne hodnotím, že tento pojem je interpretovaný jednak v rámci všeobecného ekonomickeho myslenia, ako významný rozvojový prvok v novej teórii rastu a endogénnych teóriách. Samotný výklad a definovanie jednotlivých pojmov vychádza z ďažiskovej zahraničnej a domácej literatúry. Výklad pojmov začína od inovácií, ktoré majú významnú väzbu na znalosti, ktoré tvoria významný rozvojový prvok endogénnych teórií. Významnou formou šírenia inovácií je difúzia a sieťovanie aktérov a vznik klástrov. Z uvedeného pohľadu hodnotím túto časť ako vhodný teoretický vstup pre ďalšie časti práce. Druhá kapitola venuje pozornosť inovačnej politike. Zaobrá sa zdôvodnením a zameraním inovačnej politiky, nástrojmi inovačnej politiky a regionálnou inovačnou politikou. Stručne hodnotí regionálnu inovačnú politiku v Českej republike a v jednotlivých krajoch. Možno súhlasit', že medzi hlavné dôvody pre potrebu existencie inovačnej politiky patria rôzne formy tržných a systémových zlyhaní v ekonomike. V práci sú jednotlivé formy teóriou viacmenej

izolované vysvetlené, avšak pri praktickej realizácii inovačnej politiky vzniká otázka či jej pôsobenie a osobitne jej nástroje by nemali vplyvať na reguláciu oboch foriem zlyhaní.

Tretia kapitola je zameraná na inovačné systémy. Pri skúmaní regionálnych inovačných systémov sa často uvádzajú ich pozitívne príklady realizácie. V realite však existuje mnoho regiónov s nedostatečnou inovačnou výkonnosťou. Vzniká základná otázka **za** akých podmienok možno u týchto regiónov (príriférnych a s upadajúcim priemyslom) dosiahnuť rast ich inovačnej výkonnosti.

Štvrtá časť je zameraná na znalostné základne. Používa vhodný metodický postup pre stanovenie typológie jednotlivých krajov z hľadiska znalostních základní (analytickej a syntetickej). Používa viacero metodických prístupov čo umožňuje verifikovať výsledky výskumu.

Piata časť je zameraná na typológiu regionálnych inovačných systémov. V závere je uskutočnený súhrnný prehľad typológie znalostních základní a regionálnych inovačných systémov v českých krajoch.

Šiesta časť práce sa pokúša o určitú syntézu, zameranú na stanovenie poradie regiónov podľa inovačnej výkonnosti. V úvodnej časti je poukázané na práce, ktoré v danej oblasti boli predmetom domáceho alebo zahraničného výskumu. Správne je poukázané, že výsledky objektívne závisia od výberu ukazovateľov (resp. ich disponibility v štatistických systémoch) a vhodnosti použitia matematicko-štatistických metód. Pozitívne hodnotím vhodnosť použitých viacerých metód (od jednoduchých až po zložitejšie), ktoré umožnili stanoviť inovačnú výkonnosť jednotlivých regiónov. I z uvedeného vyplýva, že každý výskum v tejto oblasti je originálny, nakoľko každý výskumník preferuje určité ukazovatele, a tiež používa špecifický metodický prístup. Nakoľko ide o hodnotenie procesov, ktoré majú v svojej podstate kvalitatívny charakter bolo by zaujímavé verifikovať výsledky výskumu v práci s niektorým už uskutočneným výskumom.

Záverečná siedma časť práce je zameraná na doporučenia pre inovačnú politiku. V tejto časti sú prezentované výsledky použitia inovačnej politiky v zahraničí a na základe týchto poznatkov sú prezentované návrhy pre inovačnú regionálnu politiku v Českej republike. Len v malej miere sú navrhuté nástroje inovačnej politiky podľa typu zaostalosti resp. rozvinutosti regiónu. Pozitívne v tejto časti hodnotím návrhy zamerané na vznik a podporu inštitucionálnej infraštruktúry, ktorá môže byť významným nástrojom na podporu inovačnej výkonnosti v jednotlivých regiónoch v Českej republike.

Otázky oponenta k obhajobe habilitačnej práce

1. Podmienky pre inovačnú výkonnosť jednotlivých regiónov sú objektívne diferencované. Vzniká otázka o vplyve ekonomickej štruktúry na diferenciáciu inovačnej výkonnosti jednotlivých regiónov a tým i na jej hodnotenie na základe podobnosti hospodárskej štruktúry jednotlivých regiónov.
2. Aké minimálne podmienky by mali byť pre rozvoj inovačnej výkonnosti v regióne prítomné. Aké sú strategické možnosti rozvíjať inovačnú výkonnosť u periférnych regiónov a upadajúcich priemyselných regiónov.
3. Ako hodnotíte inováčnu politiku štátu z hľadiska podpory inovačnej výkonnosti regiónov v českej ekonomike.

Záver

Celkovo hodnotím predloženú prácu ako teoreticko-metodologický a do značnej miery i praktický prínos do teórie i praxe skúmania inovačnej výkonnosti s osobitým zameraním na rozvoj regiónov v Českej ekonomike. Autorovi sa podarilo úspešne konfrontovať teóriu a prax skúmania inovačnej výkonnosti a navrhnuť námety na realizáciu inovačnej politiky v špecifických podmienkach jednotlivých regiónov v Českej ekonomike. Možno konštatovať, že habilitant prišiel k zaujímavým záverom, ktoré môžu byť významné pre nové zameranie inovačnej politiky. V práci sú v dostatočnej miere využité najnovšie poznatky z domácej a zahraničnej literatúry. Uvedené poznámky v posudku slúžia ako námety na diskusiu pri obhajobe práce.

Habilitačná práca Vladimíra Žítku „Regionální inovační systémy českých krajů: parametry a politika“ *splňuje* požiadavky štandardne kladené na habilitačné práce v odbore Hospodárská politika.

V Bratislave, dňa 22. 6. 2015

pro